

KASDIENA...

Streikas Baigta. Anglai žygiuoja. Jugoslavijoje. Kas Prieš Hitlerį.

Anglikasių streikas baigtas. Nesutikimai bus išimti arbitracijos keliu. Ne visada arbitracija yra geriausias būdas, bet dabar jau reikia kelti gamybą, o streikas kenkia tam.

Padaręs šį gerą žygių—sutikęs su prez. Rooseveltui—John L. Lewis turėtų nesutikti. Sekantis žygis turėtų būti atsipalaidojimas nuo izoliacininkų ir "opyserių."

Taip jis vėl atgaunų savo įtekę darbinukuose ir abelnai Amerikos liaudyje.

Libijoj naciai ir italai negali atsispirti. Anglai veja juos taip greit, kaip armija gali maršuoti.

Vokiečiai netik savo, bet Italijos armija sutrukė Sovietų frontan, tai dabar gerai veletai jiems kailis kituose frontuose.

Naujai skiriamas Amerikos ambasadorius Sovietų Sąjungai, generolas James Burns bus Maskvoje su Amerikos misija. Jis taipgi matęs visą SSSR frontą prieš nacius.

Jį padarę gilaus įspūdio SSSR armijos išlavinimas ir miklumas. Jis matė kaip elgėsi aštrūs raudonarmiečiai perkėle iš fronto laurai ir pastatė hangarus ir mašinšapes po žeme į 30 dienų.

Gen. Burns stebis tokiu skulnumu.

Vokiečiai gūriasi, jog vienam susirėmimui išmūša 371 kroatų. Daug esą nelaisvės suimtų. Bet naciai taipgi prisipažęsta, kad žmonių prisėtinama. Jiems Jugoslavijoje virsta atviru sukilimu.

Anglijai mušanč Italiją jugoslavai dar labiau pasidrasins. Mussolinis taipgi turės ištraukti iš ten daug savo gerklėpiovių.

Washingtono sako, jog daug Amerikos ginklų ir amunicijos siunčiama į Archangelską, o iš ten į Omsko sritį, kur nauja Sovietų kariuomenė ruošinama vakarų frontui.

Milionių jaunų vyrų ruošiamas nacių frontui.

Gaus Hitleris galę karę prieš Sovietų Sąjungą.

Sudarymas Jungtinėse Valstijose ar Kanadoj Smetonos "valdžios" pasiūlymas vienai grupelės tautininkų troškimu.

Tokia "valdžia" jiems būtų reikalinga, nes kolektos geriau sektųsi, mat rinkiti ir įsigyti kitur pinigų reikalinga užsiregistruoti Valstybės Departamente. Neseniai įvykusime slapta tautininkų mitingė informuota, kad "valdžios" jie tvirti negali.

Smetonos ir jo grupės veikimas yra aiškiai pronaiciskas. Pats Smetona visomet atakuoja SSSR, kuri vedė karą prieš Hitlerį, o tuomi jis pasitarauja Hitleriui.

Smetona ir jo grupė niekur ir nei puse žodžio neprasiaria prietė hitlerizmą.

Iki p. Smetona ir jo grupė taip veiks, jų kelias žodžiais pasakymas "už demokratijas" pasilieka bevertis.

Kaip patirti, kas tikrai nori hitlerizmo sumušimo, o kas prisimete?

Iš darbu, iš veikimo.

ATKAKLIAUSI MUŠIAI MASKVOS FRONTE

ANGLIAKASIŲ STREIKAS ATŠAUKTAS

CAPTIVE IR KOMERCINIŲ KASYKLŲ DARBININKAI GRYZTA Į DARBĄ SIANDIEN.

Washingtonas, lap. 23.—United Mine Workers Unija pranešė prez. Rooseveltui, kad sutinka suspenduoti anglikasių streiką captive ir komercinėse kasyklose.

Streiko suspendavimas įeina į galių momentaliai. Darbininkai grįžta į darbą nevilkinant. Gincijami klausimai pavelkama išspręsti arbitracijos tarybai iš trijų, kurių nuskėrė prez. Rooseveltas. Į tarybą įeina Dr. John R. Steelman—atstovas visuomenės, Benjamin Fairless—atstovas plieno kompanijų ir John L. Lewis—atstovas anglikasių unijos.

Arbitracijos taryba pradžiai veikt šiaudien. Tarybos nutarimas bus privolamas abiem pusėm ir galios iki pabaigai nepaprastai stovio. Po to abidvi pusės galės klausimą apeliuoti ir išnaujoti risti.

Plieno kompanijos keliom dienom pirma už anglikasių unijų sutiko gincijimą klausimą pavesiti arbitracijai.

Sovietų Jėgos Nudėjo Vokiečių Komandantą Generolą

Berlynas, lap. 23.—Atkūniant karių vadovybę skelbin, kad praeitį ketvirtadienį rytų fronte liko užmuštas gen. Kurt von Briesen, komandierius motorizacijos vokiečių infanterijos.

Mussolinio ir Hitlerio Karinėm Gaujiam Šalta Rytų Fronte

ROMA. — Mussolinio lūli laikraščiai rašo, kad rytų fronte šaltis siekia 22 laipsnių žemiau zero. "Popolo d'Italia" sako, italų ir vokiečių kariuomenė "nesulaiko dantų nuo kalėmimo," net lėktuvai esą negali skraidyti.

DVI BOMBAS ITRENKĖ Į VOKIEČIŲ KNYGYNĄ

NEW YORKAS. — Du įaini francuzai pristatė įmetė į nacių knygyną Paryžiuje dvi bombas. Francuzai policininkai, pasidavėliai naciams, mėgino jaunuus Francuzijos patriots nušauti.

PER 10 MĖNESIŲ ANGLAI PRARADO 2,501 LĒKTUVĄ

KUIBISEVAS. — Nuo pradžios sausio mėnesio iki spalio 31 dienos vokiečiai sunaikino 2,501 anglų lėktuvą, s savo prarado 602. Vokiečiai tvirtina, anglų lėktuvai žymios žalos jų miestams nepadarė.

Juk ir prezidentas Rooseveltas nesutinka su bolševizmu, bet jis mato hitlerizmo pavojų ir nori jį prasačiti, dėlto jis pasiskyrė bilijon dolerių Sovietų paramai ir visuomet smerkia Hitlerį ir užaria SSSR.

V. Andrusis.

Amerikiečiai stato tankams klūtis, jei kartais naciai įsibrantų į Islandiją. Jungtinės Valstijos neseniai čia įstatė karinę bazę.

Sukaktuvių Proga Kinijos Vadas Linkėjo Sovietams Pergalės

Chungking, lap. 23.—Sovietų kariavai eksperta Chungkinge minėjo 21 metų Spalio Revoliucijos sukaktį. Iškilmėse dalyvavo Chiang Kai-shekas, karo ministras ir daugybė kitų valstybės bei kariuomenės aukštų pareigūnų.

Chiang Kai-shek labai išsirdžiai komplimentavo Haudonosios Armijos narsą kovoje su nuožniuojų hitlerizmu ir už Staļino svikautį išskėle turę. Chiang Kai-shek sakė:

"Vardan Kinijos vyriausybės ir liaudies sveikinu Sovietų vyriausybę, TSRS tautas ir didvyrių Raudonąją Armiją. Dvidešimt keturi metai prieš tai, rusų liaudis nutrenkė caristinę autokratiją, sutruškino kontrevoliucijų sąvųjų ir intervencijų užsienio ir įkūrė Sovietų valdžią. Per 24 metus Sovietų tautos išbudavojo galingą šalį."

Karo atžvilgiu Chiang Kai-shek sakė, Kinijos simpatijos visiška Sovietų Sąjungos pusėj.

Jaunas Klierikas Apsivedė Su Žilagalve Misionierė

Port Worth, Tex.—Teologijos studentas Raymond Vann, 25 metų amžiaus, apsvėdė su baptistų misionierė Lou Wilkins, 70 metų senelė.

Senutė sakė nustebusiems parapijoniams, kad dievas norėjus idant jinai vestų beveik tris syk už save jaunesnį klieriką, o jaunas klierikas teigė, kad jo vedėlybas "išsprendė dangus."

NACIAI NUSKANDINĖ DU ANGLŲ PREKYBINIŲ LAIVU.

Berlynas.—Nacių šaltiniai sako, spartieji vokiečių laivai nuskaudino du prekybinis anglų laivus, plaukusius konvojuje su karine medžiaga.

WASHINGTONAS. — Kongresmanas Foster Stearns įnešė atslovu butan sumanygą pripažinti Francuzijos vyriausybę laisvųjų francuzų direktorijai, vadovaujamą gen. de Gaulle.

Sakoma, Naciai Rengiasi Šaukti Asteigimo Konferenciją

Washingtonas, lap. 23.—Prez. Roosevelt sekretorius Early sakė spaudos atstovams, kad Hitleris rengiasi šaukti kokiat konferenciją, kurioje aptars ekonominį ir politinį Europos atsteigimą.

Sekr. Early sakė, j minėtą konferenciją Hitleris kviečia ašies lloko ir neutrališkų valstybių valdžias.

Prezidento sekretorius pareiškė, kad j tokia konferencija nereikia kreipti atydos.

Vokiečiai Nuzudė Penkis Čekus ir Tris Norvegus

Berlynas, lap. 23.—Berlyno spauda paskelbė tris pranešimus iš Norvegijos, čekijos ir Jugoslavijos.

Specialūs nacių tribunolai Pragoj ir Osloj pasmerkė 8 žmones mirtin ir baudą tą pačią dieną išpildė. Pragoj nužudė 5 žmones kaltintus "ekonominiu sabotažu," o Osloj 3 žmones kaltintus skleidimu "reiklini priešingos literatūros."

Trečias pranešimas iš Belgrado sako, penktadienį ir šeštadienį besitęsiamis mūkyje Serbijos vakaruose nacių kareiviai užnužė 239 "komunistus."

JAPONAI PARSIVEŽA SAVOJUOSIS IS USZIENIU

NEW YORKAS. — Tokio radijas skelbia Domei pranešimą, kad šiomis dienomis praplaukdū lo laivai su 1,125 Japonijos pilieciais, gyvenusiis Filipinuose, Rytų Indijoje, Burmoj ir Artimuose Rytuose bei Afrikoj.

NACIŲ SUBMARINAS NETOLIESE KANADOS KRANTŲ

OTTAWA. — Laikraščiai rašo, kad šiomis dienomis pastebėta nacių submarinas 30 mylių nuo Kanados krantų.

SCHENECTADY, N. Y.—Lend-Lease fondo pastangomis siunčiama Kinijai 20 garinių lokomotyvų.

Angliją Atlpaukė Pirmas Sov. Sąjungos Laivų Konvojus

Londonas, lap. 23.—J Angliją atplaukė Sovietų Sąjungos laivų konvojus. Laivai pilni "išimtai vertingų krovinijų." Tai pirmas Sovietų laivų konvojus atplaukia į Angliją. Iš Anglijos laivai grįš su karine medžiaga.

Konvojų angali pasitiko didžiausiu entuziazmu. Įgulas sveikino lordas Rosebery—rajninis uostų komisionierius ir pulk. Llewellyn—karo ministras atstovas.

"Tikrai mes džiaugiamės pamatę jumi ir jūsų laivus. Džiaugiamės ne tiek jau dėl jų krovinijų ką mums jie atgabeno, bet dėlto, kad galėsimė juos pripildyti kroviniiais, kurie labai reikalingi mūsų didvyrių kovai," sveikindamas atplaukusius kalbėjo lordas Rosebery.

Vakare Sovietų laivų įgulas sveitindami vaišino bankiete, kur dalyvavo aukšti vyriausybės žmonės ir darbininkų unijų atstovai.

Gatvėse Sovietų jūrininkus, kurių tarpe yra motery, angali draugingai sveikina išskeldami sugniažintų kumštį.

Finlandijos Fašistinė Valdžia Persekioja Noričius Taikos

Helsingforsas.—Fašistinė Helsinkio vyriausybė įsakė nuimti parlamentarinę neliečiamybę nuo šešių parlamentu atstovų, kad policijai būtų galima juos suimti. Fašistinė Helsinkio valdžia juos nori traukti tieson kaip "valstybės išdavikus" už tai, kad jie nepiritaria karui su Sovietų Sąjungą.

SPECIALAUS JAPONŲ PASIUNTINIO MISIJA NESISEKA

TOKIO. — Su vyriausybė susirūšis spauda rašo, kad Saburo Kurusu misija į Washingtoną galima skaičyti nepasisekusia.

BERLYNAS. — Nacių karinė vadovybė skelbia, kad vokiečiai sudaužė bei pačiupė 15,877 Sovietų lėktuvų, 27,452 tankus ir 27,121 kanonu.

DIDŽIAUSIOM KARO JEGOM VOKIEČIAI DESPERATIŠKAI STENGIASI PAIMTI MASKVĄ

Sovietams Stinga Lėktuvų ir Ypač Tankų; Naciai Paėmė Rostovo Miestą

Kuibisevas, lap. 23.—Vokiečiai atnaujino ofensyvą prieš Maskvą ir deda didžiausias pastangas šiuo atvejį Maskvą paimti. Mieslą puola negirdėto žiaurumu iš visų sektorių. Ofensyvo jėgos nepaprastai didės, gal didžiausias iš visų pirmensiu ofensyvų jėgų. Ypatinai daug lėktuvų ir daug tankų.

Rytu Fronte Vokiečiai Prarado 5 Milionus Kareivių

Kuibisevas, lap. 23.—Sovietų Sąjungos užsienio reikalų vicekomisaras S. A. Lozovskis pareiškė, kad per penkis karo mėnesius vokiečiai prarado 5,000,000 kareivių užmuštais, sužeistais ir j nelaisvę paimtais.

"Nežiūrint pasiekimų, vokiečiai atsidūrė daug blogesnėj situacijoj negu buvo pradžioje karo," sakė Lozovskis. "Karo beviltė Hitleriai dabar tur has atskėntė negu buvo bent kada pirmiau."

Japonijoj Įvesta Verstinas Darbas Mažamečiams

Tokio, lap. 23.—Japonijos vyriausybė dekretu įvedė versting darbą mažamečiams—nuo 11 metų ir augusiems—iki 45 metų. Dekretas liečia abiejų lyčių gyventojus.

Kiekvienas asmuo verstinose darbuose kasmetai turės dirbti mažiausia 30 dienų. Už darbą atlyginimo negaus ir neturės teisės pasirinkti darbą.

Okupantai Prapažysta, Kad Jugoslavijoj Yra Civilis Karas

Zagreb.—Pati nacių spauda partizanų karų Jugoslavijoj vadina "civiliu karu" ir sako, kad kasdien įsitaiki labiau plečiasi. Esą tik penktadienį ir šeštadienį 370 partizanų užnužė "daugelis šimty paimtų ir nelaisvė nužudytų." Stipriausi susirėmimai eivi Serbijoje, Montenegroj ir Herzegovinoj.

GELEZINKELIČIŲ IR KOMPANIJŲ PASITARIMAS SIANDIEN

WASHINGTONAS. — Šiandien įvyks geležinkeliečių ir geležinkeliečių kompanijų atstovų konferencija, kad dar sykį mėginti gauti išspręsti be streiko. Geležinkeliečiai nutarė iesti į streiką gruodžio 7 d.

ANGLAI PAĖMĖ CAPUZZO FORTĄ

KAIRO, lapkr. 23.—Anglai atėmė iš vokiečių ir italų Capuzzo (tvirtovė, esamą visai prie Egipto-Libijos rubėzijas. Į vakarus nuo Capuzzo angali aviacija jūrinisai puola fašistų tankų dalinius.

Viena anglų kolumna, gerai aprūpinta tankais, per tyrus eidama beveik pasiekė Tobruką, 80 mylių nuo rubėzijas. Tobruk yra svarbus uostas prie Viduržemio jūros. Jame esantis anglų garnizonas puolė vokiečius ir italus ir kaip tvirtinama, apsupimą pralaužė.

Laikraštis "Pravda" sako, vokiečiai puola Maskvą su tokių jėgų sutelkimu, kokio naujovinių karų istorija dar nesanti mačius. Berlynas įskęs nacių kariuomenei paimti Maskvą nesigalint nieko ir nepaisant kainos.

Maskvos radžias pripažysta, kad situacija labai rasti. Dėsetkai tūkstantių Maskvos gyventojų išsikubino į užmiestį, kad tarpe fronto ir miesto dar labiau sustiprinti fortifikacijas ir dar daugiau pristatyti kėblimų nacių tankams.

Vokiečiai pradėjo desperatišką ofensyvą Mozaisko sektoriuje, kur kelios savaitės prieš tai irgi mėgino puliti, betgi buvo sulaikyti.

Zymii pasiekimų naciai dar neatsiekė. Tik Tulos sektoriuje vienoj vietoj prasilaūžė per Sovietų liniją, bet greitai ir čia sulaikyti. Kalinio sektoriuje raudonarmiečiai kontratakuoja. Visi Sovietų komunikatai patėbėti, kad visuose sektoriuose naciai naudoja negirdėtai didelius kiekius tankų ir lėktuvų. Ypatinai daug tankų.

(Berlyno žiniomis, vokiečių karinės jėgos okupavo Rostovą ir skverbiasi linkui Dono upės, tikslu pasiekti Astrachanį, Rostovas skaitosi vartais į Kaukazo alėjaus laukus).

Turkija Smarkiai Pakrupusi Į Sovietų Ir Anglų Pusę

Ankara, lap. 23.—Anglijos ofensyvas Afrikos šaurėjį teigiamai paveikė Turkijos vyriausybę. Sovietų ir anglų diplomatai apskaičiuoja, kad ofensyvas prieš vokiečius ir italus Libijoj patraukė Turkiją talkininkų pusėn nemažiau 70 nuosimėjų.

WASHINGTONAS. — Šiandien įvyks geležinkeliečių ir geležinkeliečių kompanijų atstovų konferencija, kad dar sykį mėginti gauti išspręsti be streiko. Geležinkeliečiai nutarė iesti į streiką gruodžio 7 d.

"VILNIS"

(THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$6.00, six months \$3.25. Chicago \$3.00, six months 4.25, foreign countries \$5.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year \$2.50, 1/2 year \$1.50, outside of Chicago, 1 year \$2.00, 1/2 year \$1.25.

Advertising rates on application
1116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE VICTORY 1459

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Plieno Kompanijų Streikas

Kaip su plieno produkcija? Amerikos laivyno vadovybė skundžiasi, kad nėra užtenkamai gatavo plieno įvykinti naujų laivų statybos programą. Šiparždiai negali, dėl tos priežasties, tinkamai išpėsti savo darbą. Skundžiasi ir armijos vadovybė, nes plieno kompanijos nenori budovoti naujų dirbtuvių ir paspartinti plieno gamybą. Nacionalė Manufaktūrų Asociacija, palaikydama plieno kompanijas, pareiškė, kad nėra jokio reikalo plėsti plieno gamybą. Tas plieno kompanijų "sif-down" streikas sudaro labai rimtą pavojų šalies apgyminui. Plieno kompanijos vaduojasi pasipelnymo išrovavimais. Mažiau plieno, tai aukštesnės kainos. Monopolinių kainų palaikymas kompanijoms daug svarbiau, negu nacionaliai interesai. Dėl mainierų streiko monopolistai ir jų biūraliai kongrese labai smarkiai protestuoja. Žinoma, visi nori, kad tas streikas būtų greičiausiai baigtųs susitarimu. Bet kaip su plieno kompanijų praktikuojamu sabotažu?

Hooverio Propaganda

Savo prakalboj, pasakytų Chicagoje, Hooveris vartojo vis tuos pačius senus argumentus. Jis nori taikyti su Hitleriu, jis mano, kad Amerika ir Anglija neturi užtenkamai pajėgų parkludyti Hitleri. Sovietų Sąjungą, žinoma, jis visiškai ignoruoja.

Melagringiausia dalis jo kalbos buvo ta, kur jis įrodinėjo, kad Amerikai iš Hitlerio pusės negresia jokio pavojaus. Negali būti, kad jis tu nematytų, nes jis nėra politinis kudiakis. Jis vaduojasi bloga intencija.

Hooveris gerai žino, kad Vokietija karauja prieš Ameriką visuose jurų plotoose. Jisai juk gerai žino, kad Hitleris nori pasigrobti Sovietų Rusijos gamtinius turtus labiausia tam, kad būtų užtenkamai stipri sunaikinti Angliją ir Ameriką. Hooveris gerai žino, kad kokią rolę Hitlerio skymuose lošia Japonija.

Tai kodėl jis mykia apie taiką ir mėgina užklorofomuot Ameriką? Todėl, kad jis daug arčiau stovi prie Hitlerio, negu prie demokratijų.

Hooveris yra didelis demagogas. Jis labai daug deklamuoja apie laisvę. Bet Amerikos žmonės dar neužmiršo hooverinės depresijos ir kokia tuomet buvo laisvė... baduoti ir bankrutuoti.

Kiekvieną Hooverio prakalbą Berlynas sveikina, kaip "išmintingą amerikonišką." Bet Amerikos žmonės gerai žino, ko vertos tokios prakalbos. Tai spekuliacija sunkenybėmis, tai bandymas parauti pasitikejimą savain, tai bandymas demoralizuoti žmones tuo laiku, kada reikalinga didžiausia vienybė.

Workers Alliance

Workers Alliance, Amerikos bedarbių organizacija, nutarė likviduotis, kaip nacionalė organizacija, paliekant savo skyrius tik tose vietose, kur to reikalauja sąlygos. Jos nacionalė egzistacija, dabartinės sąlygose, nėra prasme.

Workers Alliance išrašė Amerikos darbininkų judėjimo istorijon daug gražių puslapių. Kovoje už socialinį saugumą, kovoje už bedarbių reikalus, kovoje už organizavimą viešų darbų, ši organizacija labai daug pasidaravo. Ji išesė sveiko

optimizmo nuotaiką, kur buvo tik nusiminimas ir nusivylimas.

Kuomet Workers Alliance pradėjo veikti, šalyje buvo 13 milijonų bedarbių. Dabar jau to nebėra. Kuomet Workers Alliance pradėjo veikti, šalyje buvo tik 3-4 milijonai organizuotų įnijas. Visa eilė pamatinių industrijų nebuvo suorganizuota. Dabar darbininkų judėjimo fronte vaizdas visai kitokis. Suorganizuoti įnijas žmonių dabar beveik 12 milijonų.

Todėl naujose sąlygose Workers Alliance gyvavimas jau nėra reikalingas. Kiek yra bedarbių, tai jais rūpintis tenka pačioms darbo įnijoms.

Suomiai Nori Taikos

Amerikos suomiai karštai remia valstybės sekretoriaus Cordell Hull iniciatyvą sutaukinti Suomiją su Sovietų Sąjunga. Jie nori, kad Suomija kuo greičiausiai liautųsi kariavus ir padarytų taiką su SSSR.

Tiktai mažos pro-naciškos grupės palaiko Mannerheimą ir Tamerį.

Suomių aioblistų (IWW) laikraštis "Industrialistas" karštai stoja už separatiską taiką. Jis rašo: "Hull'o išpėjimas kaip elektros srovė paveikė į Amerikos suomius... Visi mato, kad suomius naudojo, kaip įrankius, svetimieji. Musų tauta neskaitydama, nes per šešis šimtus metų musų tauta buvo panandojama Svedijos galybė stiprinti. Du metai atgal Suomija neteko trečdalis savo armijos... Taika su Sovietų Sąjunga būtų didžiausia palaima Suomijos darbo žmonėms."

Panašiai išsireiškia ir artimas socialdemokratams dienraštis "Raivaaja". Jis smarkiai kritikuoja dabartinę Suomijos valdžią, kuri eina su Hitleriu todėl, kad įsitikinęs jį busiant laimėtoju. "Raivaaja" tvirtina, kad šį karą laimės ne Hitleris, bet demokratija. Pačios Suomijos ateitis priklauso nuo demokratijos laimėjimo.

Darbo Teisės ir Nacionalis Apsigynimas

CIO konvencija priėmė svarbią rezoliuciją apie darbo teises ir nacionalį apsigynimą.

Rezoliucijoj pabrėžiama: "Musų tautos darbo žmonės stovi priešakyje kovų už hitlerizmo sunaikinimą, už išlaikymą demokratijos ir pamatinių laudies laisvių; darbo teisių išlaikymas ir užtikrinimas yra dalis demokratijos kovų prieš fašizmą."

Tuo tarpu, yra darbo samdytojų, kurie vaduojasi principu "biznis, kaip paprastai." Yra tokių darbdarbių, kurie pataikauja naciams. Apie juos rezoliucija sako, kad jie nori "užnuodinti hitlerizmu musų demokratine visuomenę, slopindami darbininkų teises ir kėsindamiesi atimti streikų laisvę, kad tuo būdu nustum darbininkus padėtin ekonominės vergijos." Jiems tiktai pelnų krovimas terūpi.

CIO unijos tvirtai nusitarė kooperuoti su industrija ir valdžia, kad pakėlus produkciją iki maksimumo ir tuo būdu užtikrinus pravedimą pilno programo nacionalio apsigynimo.

CIO pilniausia kooperuos, kad visi industrialiniai ginčai būtų išsprendžiami gražiuoju, abipusiu susitarimu, panaudojant kolektyvių derybų priemones, panaudojant, kiek tik galima, valdžios tarpininkavimo priemones.

Rezoliucija pabrėžia, kad tarpininkavimas ir taikingas industrialinių disputų išsprendimas šiuo laikotarpiu yra patsai svarbiausias dalykas.

Ko nori darbininkai, tai kad jų dalyvavimas, formuluojant ir administruojant nacionalę politiką, būtų priimtas gera valia ir kad darbo teisės nebūtų pažeistos.

Teisėms darbininkų reikalavimus reikia patenkinti. Bandymas pravartyti įstatymus prieš darbininkus yra pagelbos teikimas Hitleriui.

Si CIO rezoliucija labai teisingai reprezentuoja organizuotos darbininkijos sentimentą. Tai politika nacionalės vienybės, nepasiduodant savanaudži užmačioms.

A P Ž V A L G A

AR TIK NE STILSONO RAŠYTA?

Kiek mums žinoma. Amerikos Komunistų Partija nekartą pasisakė prieš mums, prieš prievartos vartojimą, prieš pučus. Partijos konstitucija pasisako už šios šalies demokratijos gynimą nuo visokių reakcijos pasikėsinimų.

Bet "Keleivis", kaip ir tinka demagogams, išksio kokį tai dokumentą, kurį jis pavadiną "manifestu" ir tą dokumentą paskelbė "Keleivio" N-ry 47. Ten kalbama apie ginkluotą valdžios nuvertimą, apie kruviną revoliuciją.

"Keleivis" nepaduoda nei metų, nei dienos, kada tas "manifestas" buvo išleistas.

Kodėl jis tai slepia? Gal todėl, kad tokios rūšies manifestos savo laiku kepė Stilsonai, Lovestonai, trockistai ir kitokis brudus, kurys vėliau buvo iššluotas iš Partijos?

Stilsonai ir kompanija, kaip žinoma, savo laikais buvo dideli šalininkai polieminės organizacijos ir kepti tokios rūšies manifestus jie buvo dideli meisteriai.

"Keleivis", susivienijęs su Stilsonais, paveldėjo tą stofą.

Lauksime, kada "Keleivis" padės datą ir metus to "manifesto" pasirodymo.

Tame pačiame "Keleivio" numeryje bandoma pašiepti ir "Vilnius" redaktorių straipsnis apie nebuvimą penktosios kolonos Sovietų Sąjungoje. Tas straipsnis buvo paremtas ištraukomis iš rašto, kurį paskelbė buvęs Amerikos ambasadorius Sovietų Sąjungai, Mr. J. Davies, "The American Magazine."

"Keleivis" žulikiškai paslepia tą faktą, nes jeigu su skaitytojai būtų susipažinę su ambasadoriaus J. Davies paskelbtais faktais ir daviniais, tai Michelsonui būtų daug sunkiau apgavinėti savo skaitytojus.

ROOSEVELTO "KRITIKAL"

Tūlas Laisvas Piliėtis "Naujienose" piktai akėja prezidentą Rooseveltą ir kitus atsakingoms valdžios žmones. Jis išdrysta net kalbėti Amerikos visuomenės vardu, nors toks samozvančias gali kalbėti tik savo vardu.

Stai ką jis sako:

"Amerikos visuomenė ypač nepatenkinta prezidento Roosevelto ir jo administracijos vyrų pataikavimu Maskvos despotams. Išliko nesuprantama kuriuo likstu reikia prezidentui Rooseveltui ir kitiems jo administracijos vadams koketuoti su Stalinu..."

Net pats prezidentas Rooseveltas jau kelias atvejais paplojo per petį Juozui Stalinui, tuo bandydamas įtikinti Amerikos visuomenę, kad Maskvos despotų diktatūra jau nėra taip bloga... ("N-ny" Nr. 274).

Toliaus tas ponas piktinasi tuomi, kad 7 d. lapkričio prezidentas Rooseveltas pasiuntė sveikinimo telegramą

"neva Rusijos prezidentui Kalininiui." Girdi—

"Šiuo prezidento žygiu pasipiktino net tie laikraščiai, kurie visu šimtu neomėgių stoja už teikimą Rusijos armijai visokios pagelbos."

"Išliko skandi ironija! Demokratinės Amerikos prezidentas sveikina kruviniausios pasaulyje diktatūros įsigalėjimą. Tokis mūsų prezidento žygis yra nesuderinamas su jo skelbiamais principais..."

Ar tik tas "Naujienų" pabrąža neapsųs prezidentą Rooseveltą Dieš'o Komitetui, kaip "traudonajį"?

Matot, kokių tipų išaukėjo naujieninė demagogija!

"Naujienos" visuomet sakė ir tebesako, kad Stalinas esąs "gerstigeris ir banditais." Taigi, "Naujienų" išauklėta publika ir nori, kad prezidentas Rooseveltas adresuotų savo laiškus ir telegramas banditams Stalinui ir Kalininiui. "Duoda me karinę pagelbą banditams"—nei mažiau nei daugiau!

Išitymkite, to "laisvo" politiko akieplėsišką užpūlimas ant prez. Roosevelto tilpo ne kuriame klerikaly ar tautininkų laikrašty, bet "socialistų" "Naujienose"!

Dėl to straipsniu, tulpusio "Naujienose", p. Grigaitis bando vartyties, kaip ungu.

Jis bando kalbėti apie "tam tikras mandagumo formas santykiuose tarpe valstybių", užmiršdamas, kad jis pats yra autorius visų banditiškų būdvardžių.

Jei jis taip tiki "mandagumo tarpe valstybių", tai kaip jis išaiškins tą faktą, kad prezidentas Rooseveltas nerodo jokio mandagumo Hitlerio valdžiai, nors Amerika nėra nutraukus diplomatinius ryšius su Vokietija?

Prez. Roosevelto laiškus ir telegramus Stalinui ir Kalininiui negalima aiškinti oficialiu mandagumu. Juos paktavot įsitikinimas, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos interesai bendri. Juos paktavot įsitikinimas, kad SSSR liaudj ir valdžią negalima atskirti vieną nuo kitos.

Sis įsitikinimas šluote nušluoja visą veidmainišką "Naujienų" plepėjimą apie "mandagumą." Tą jaučia ir p. Grigaitis ir todėl gale savo prierašo jisai nuslysta ant pozicijų to "laisvo" piliėčio.

Jisai taip-pat smerkia Rooseveltą, kad jis "kartais nueina toliau, negu reikia ir kai kada bando nubaltinti nešvarių boševizmo murzą."

Is esmės tai lygiai tas pats, ką pliauskia "laisvas" Piliėtis. Pono Gr. pozicija supuola su p. Piliėčio šlykščia propaganda, pasikolin-ta iš "Tribune" ir Hearsto laikraščių!

Prez. Rooseveltas begėdiškai kaltinamas visuomenės klaidinimu!

Jeį pageidauji, kad ir tamsos kaimynas gautų teisingas žinias apie karą, užrašyk jam "Vilni."

KOKIŲ PAMAINŲ REIKIA SUSIVIEN. LIET. AMER. PILDOMOJOJ TARYBOJ

Šiuo laiku užvirė kampa-nija SLA Pildomosios Tarybos nominacijų. Socialistai siulo visus senuosius Pildomosios Tarybos narius. Tautininkai turi savo kandidatus, progresyviai — savo.

Tai kurie tie kandidatai, bartyvyio akimis žiurint, gali būti tinkamiausi?

Dabartinis prezid. Bagocius, socialistų remiamas, pasirodė visai netaktiškas ir nemokas tinkamai vesti organizacijos reikalus. Jis, be to, yra Grigaicio įrankis.

Tautininkų kandidatas Laukaitis, atrodo, turi artimus ryšius su smetonininkais. Todėl abu kandidatai neatrodo tinkami.

Progresyvių kandidatas, profesorius B. F. Kubulius, yra plačių pažvalgų žmogus. Jis yra pasizymėjęs visuomenės darbuotojas. Jis galio geriausiai ir bartyvyvai vesti SLA reikalus. Todėl patartina jį nominuoti prezidento vietai.

Vice prezidento vietai, man atrodo, būtų geras ir tas pats Mazūna. Kiek aš jį pažystu, tai jis visada rūpinosi visų SLA narių reikalais. SLA Kavaliauskaitė taigi gana tinkama tai vietai. Todėl čia yra gero pasirinkimo. O kas liečia tautininkų kandidata, tai aš jį nepažystu ir nieko negaliu apie jį pasakyti. Kiek žinoma, jis susiriesęs su smetonininkais, dirba vienai srovei.

Sekretoriaus vieta bene svarbiausia. Dabartinis sekretorius Vinikas jau visiems nariams įsipyko. Jis negali tinkamai organizacijos reikalų vesti, nes laikosi vienpusiškuo. Kitas kandidatas — Jurgelionis — dar prastesnis. Progresyvių kandidatas — Miliauskas, kiek man žinoma, yra pla-

čiai su organizacijos reikalais apsipazines ir buty tinkamas tai vietai. Bet kadangi kandidatuoją jauna ir gali advokate Masytė, tai mes turėtumėme ją paremti, už ją pabalsuoti. Vadinasi, į sekretoriaus vietą turime du gerus kandidatus—J. Miliauską ir S. Masytę.

Iždininkos vietai yra tinkamiausias J. Žebrys, geras biznio žinovas. Advokata Gugis ir F. Bagocius yra vienpusiški. Jie nesirupina visos organizacijos narių reikalais.

Iždo globėjų vietai bus geriausi P. A. Jutul ir St. Kužžinskas, abu plačių pažvalgų žmonės.

Daktaro kvotėtoji vietai netinka Dr. Biežis, nes jis visai susidėjęs su smetoniniais tautininkais. Nominuokime tai vietai Dr. J. Baltrušaitienę, seną lietuvių visuomenės veikėją.

Buty gerai, kad ir daugiau SLA narių išsireikštų apie siulomus kandidatus. Dabar laikas apie juos pakalbėti.

Mes turime žiurėti, kad SLA būtų nepartinė organizacija; kad ji tarnautų tik kokia nors atskirai srovei; kad jos viršininkai tarnautų visiems SLA nariams lygiai, be jokios diskriminacijos.

Reikia butinai apvalyti organą nuo mums kenksmingos propagandos, kuri tarnauja fašistams.

SLA turėtų skiepti visų lietuvių vienybės dvasią, remti prez. Roosevelto programą, kovoti prieš hitlerizmą.

SLA NARYS,

TINKAI SUĖME DU JAPONŲ KARO LAIVUS

HONGKONG. — Valdžia kinų agentija skelbia, kad kinų kariniamė suėmė du japonų karinių laivų Cantono upės žiotyse.

British-American Ambulance tarnautoja laiko cigaretes, kurie siunčiama laisvų francūzų kareiviams į West Afriką. Norima apie 5,000 Amerikos merginų ir moterų, kurios rūpintusi cigaretais francūzų kareiviams.

GEOMETRIJOS RAIDA

(Pabaiga)

Pagaliau, 19-me šimtme-
tyje geometrijoje atsirado
dar nauja kryptis, vedanti
atgal prie Euklido, į pačią
geometrijos pradžią. Buvo
iširta, ar nėra Euklido iš-
vadžijimuose kokių spragų
arba netikslumo, ir pa-
daryta pastangų sukurti
geometriją kitokiais principais.
Pasirodė, kad neprasizien-
giant su atitraukto galvojimo
taisyklėmis galima pa-
keisti kai kuriuos Euklido
geometrijos dėsnius visai
kitokiais teigimais, ir taip
iškilo vadinamoji **neeuclidinė geometrija**, kurios ži-
nomos kelios sistemos, kaip
Riemanno, Lobachevskio ir
kitų. Jos pažiūrėti atrodo
keistokai. Vienur, pavyzdžiui,
teigiama, kad dvi tiesės
plokštumoje visada kertasi
bet išimtis—taigi, kad nėra
lygiagrečių tiesių. Kitur
priešingai: išeina, kad per
duotąją taiką plokštumoje
galima išvesti be galo daug
tiesių, kurios nesikirs su
duotąja tiese. Kampų suma
trikampyje išeina nelygi
dviem statiem kampam: vienur
didesnė, kitur mažesnė. Ir
visa tai įrodinama rimtai
be jokių galvosenos spragų.
Maža to: įrodinama, kad
jei neeuclidinėje geometrijoje
būtų kokių klaidų, tai
negeresnis būtų ir Euklido
geometrija. Dažnas pa-
manyty, kad čia turį būti
kažkokia nesąmonė arba
itin gudrus, bet tušti sofiz-
mai. Pakanka tik įsivaizduoti,
kas būtų, jei matininkai
imty skaičiuoti sklypus
pagal neeuclidinę geometriją
arba inžinieriai—savo
statomas mašinas? Nebent
garsūs Kauno garazavos
buvo skaičiuotas tokiu būdu...
Tačiau ne taip reikia
sverti klausimas. Yra lo-
gikai geometrijos išvadžio-
jimais ir yra realūs fiziški
reikšiniai, kuriais tie išva-
džiojimais remiasi. Ne viską
galima įrodyti: yra dalykų,
kuriuos išskelia praktiška
patirtis. Antai, liniuotė turi
dvi briaunas; jos yra tiesės,
be to, vienodai nutolusios
viena nuo kitos visame savo
ilgume: taip yra, bet tai ne-
įrodoma. Jei panorėtume tai
įrodyti, tai turėtume, kaip
dažniausiai daroma, paimti
kokią kitą, vargu papras-
tesnę, prielaidą ir išvesti iš
jos įrodymą: bet tai būtų
minties varinėjimas nuo Ai-
nošiaus pas Kaiposių. Neeu-
clidinė geometrija kaip tik-
tai atskleidė tikrą logiškų
išvadžiojimų galią, bet kar-
tu ir trūkumus. Pasirodė,
kad išvadžioti galima labai
įvairiai, kuriant labai skir-
tingas geometrines siste-
mas. Iš jų galima rinktis,
kas mums geriau tinka vie-
nu ar kitu atveju. Jei mes
ikišiol praktiškame gyvenime
naudojomės ir tebesi-
naudojame Euklido geome-
trijs, tai dar nieko bloga:
čia nebuvo logiškų klaidos,
bet—reikia pridurti—nebu-
vo ir logiškų būtinybės. Bū-
dingas Euklido geometrijos
dėsnius diktuoja mums ne
logika, bet įvairių apčiuo-
piamų daiktų savybės, su
kuriomis mums tenka susi-
durti kiekvienam žings-
nyje. Tų savybių mums pa-

kanka įsidėmėti labai ne-
daug—tik pačias esmin-
giausias,—kad galėtume iš-
vesti visą praktiškiosios ge-
metrijos sistemą; tačiau vi-
sai be jų apsieiti negalime,
nes grynos logiškos galvo-
senos srityje turėsime įvairių
tarp savęs prieš prieštaraujančių
dėsnių pasirinkimą.

Taigi, su neeuclidinės
geometrijos atradimu geome-
trijos raida padarė lyg ir
didelį ratą. Pirminių civili-
zacijų laikais geometrija
buvo grindžiama betarpiš-
kais matavimais, atseit, fi-
zine patirtimi; graikai iš-
ugdė logišką įrodinėjimo
metodą, o fizinės patirties
pradą išgūjo bei sugniaužė
į vos pastebimą grūdėlį;
geometrija atrodė sukurta
vien grynos abstrakcijos
plotmėje; bet dabar vėl iš-
kilo fizinės patirties ele-
mentas. Šių dienų „geome-
tras, aišku, nematuoja ratų
ir stipnių virvėmis apskri-
tųjų savybėms tirti, kaip tai
darė senovės Egipto žynys,
nes tam tikslui yra kur kas
tobulesnis matematinio gvil-
denimo metodas. Bet, nau-
dodamasis tokiais metodais,
šių dienų matematikas žiūri,
kam jie tinka. Neeuclidinė
geometrija kasdieniniame
gyvenime neatlaiko konkur-
rencijos su Euklido sistema
ne dėl to, kad ji būtų mažiau
logiška, bet dėl to, kad ji
mažiau suderinama su ap-
čiuopiamais, visų pripažin-
tais faktais. Kas kita bus,
kai iš kasdieninio gyvenimo
permesime žvilgnį į astro-
nominius reikšinius arba į
atomų pasaulį. Nėra tokios
didelės liniuotės, kurią iš-
tiesėtume nuo Paukščių Ta-
ko iki Andromedos ūkio;
nėra ir tokios, su kuria ma-
tuotume elektrono radijusą.
Tad geometrijos dėsnių, pa-

Nathan Strauss, federalis Housing Authority administratoris. Jis aną dieną pareiškė, kad su apgyvendinimu karštesnis dalykas einasi labai blogai dėl nematikos tarpe AFL ir CIO darbininkų statybos industrijoje.

tirtų mūsų turimomis li-
niuotėmis, negalime be tam
tikrų rezervų taikyti nei di-
delėms astronominiams siste-
moms, nei ultramikroskopini-
am atomų ir elektronų pa-
sauliui. Tenai jai reikia
ieškoti naujos patirties, re-
ikia ieškoti naujų „liniuo-
čių“, kurios gal bus kitokios,
negu išstatytosios rašomųjų
prietaisų krautuose. Šitoks
klausimo statusas pasirodė
itin vaisingas matematinėje
fizikoje ir astronomijoje.
Čia pirmoje eilėje reikia pa-
minėti Einšteina su jo re-
liatyvumo teorija, o taip pat
įvairius atomų teorijos skyrius.
Grynoji matematiškoji
geometrija čia imama labai
plačia prasme, vengiant bet
koko dogmatizmo, ir iš jos
atrenkama viskas, kas ge-
riausiai išaiškina stebėjimo
faktus. Štai kaip supranta-
mas geometrijos vaidmuo
kitų griežtyjų mokslų tarpe.

„Kultūra“

ANGLIJOS PAVALDINIAI
IŠVEŽAMI IS SHANGHAIJUS

SHANGHAI — Į šį Kinijos
nustatytą, okupuotą japonų karinių
jėgų, atplaukia Anglijos laivas
išvežti 600 čia gyvenančių ang-
lų. Iš Shanghajaus nori išva-
žiuoti tukstantis anglų.

Wisconsino Žinios

Atlankykime Ligone

Racine, Wis.—Sena vilniūtė
ir darbininkų klešos reikalų rė-
mėja Barbara Millinet serga
savo namuose, 1529 Oak st., ant
antrų lubų. Užėjimas per už-
pakalinį namo galą.

Nors ligonė dabar jaučiasi
sveikėsi, bet keletą savaitių
atgal ji buvo susirgusi „bron-
chial pneumonija“ ir gan nusilp-
nėjo, tai dar gana silpna. Ypač
draugės moterys turėtų apm-
kyti sergančią moterį, kuri nors
neutrūgta, bet niekad nesai-
sisako paremi svarbius mūsų
reikalus. Susveikus, beabejo, ji
ir vėl rems mūsų organizacijai
ir visus svarbius darbus.

C. K.

Daugiau Darbininkų, Didesni Uždarbiai

Kenosha, Wis.—Wisconsinio
Industrial Commission prane-
ša, kad Kenoshoj šiuo laiku fa-
brikuose dirba 33% daugiau
darbininkų, negu lapkričio mė-
nesyje pernai.

Praeitį mėnesį darbininkų
skaičius padaugėjo be biskio
9%.

Kas liečia algas, Kenosha esan-
s antras aukščiausias stovintis mi-
estas valstijoje. Vidutinė fabriko
darbininko alga Kenoshoj ap-
skaičiuota 93.2 į valandą. West
Allis vidutinė darbininkų alga
viršija kenoshečių. Ten darbi-

Viso Kenoshos fabrikuose
šiuo metu dirba 11,070 darbi-
ninkų. Skaičiumi darbininkų
Kenoshoj pralenkia tik Milwau-
kee, Racine ir West Allis.

Reikia taip jau pažymėti, kad
didžiama darbininkų šiame
mieste organizuoti. Čia labai
pavyzdinčiai veikia CIO ir AFL
uniijos; visais svarbiais klau-
simais veikia bendrai.

Unijistas,
ninkai uždirba po 95.3 į valan-
dą.

LLD 8-to Apskričio Kuopų Atydai

Vėliausiame LLD 8-to Ap-
skričio Pildomojo Komiteto po-
sėdyje, laikytame sekmadienį,
rugšėjo 28 d., Milwaukee, Wis.,
tarp kito nutarta surengti pra-
kalbų maršrutų apskričio ry-
lose, nors šie pinigų visai ma-
žai radosi. Apskričio sekre-
torius buvo įgaliojtas susižinoti su
kuopų valdybom kaip sekmin-
giau būtų surengti prakalbos jų
miesteuose. Po ilgo laiko veik iš-
visų kuopų gavo atsakymus ir
veik visos reikalauja, kad jų
kolonijoj prakalbos įvyktų sek-
madienį, nes paprastom dienom
nesitiki turėti gerų pasekmių.

Kada J. Baltutis apskaitliavo
kiek lėšuotų apskričiai tokio
plintaus maršruto surengimas,
pasirodė, kad negalima padengti
lėšas su tiek, kiek išde randasi
pinigų.

Po susirašinėjimo su kitais

Pild. Kom. nariais sutikta at-
šaukti šį maršrutą ir atidėti iki
metinės konferencijos, kuri
vyks rugšėjo 28 d., 1941 m.,
Cudahy, Wis. Užkeičtino išis-
kus kiekvienai kuopai atskirai
parašys apskričio sekretorius J.
Baltutis.

Eina gandai, kad nekurius
kuopos nori 8-ly Apskričių li-
kviduoti, tad būsimoji konferen-
cija bus labai svarbi, nes bus dis-
kusiuota ar apskričių padaryti gy-
venimui ar visiškai likviduoti.
Tad kiekvienos kuopos vadovau-
jantys nariai šiuo klausimui
turėtų susinteresuoti.

LLD 8-to Apskr. Org. Ch. Kiselis.

Atsargiau su Kuom Vaziuojate

Racine, Wis.—Aną dieną Ra-
cino policija gavo įsakymų pa-
gauti vagis, kurie pasivogę au-
tomobilių važiuoja pietų link 41

Phone Chicago 5718

Emil's Beauty Salon
Artistiškai Sutaisome Plaukus.
Pritaikome kiekvienai individuali-
ai prie veido ir akių.

1603 Sheridan Road
North Chicago, Ill.
MISS EMILY PARMALIS, Sav.

vieškeliu. Neužilgo ir pastebėta
nurodytas automobilis beva-
žiuojęs 75 mylių greičiu minėtu
vieškeliu.

Po kelioniškos minutų viji-
mų ir apsaudymo, vagiliai pa-
nešti, o su jais ir vienas ra-
cietis jūreivis George Slocum
ir kenoshetis Stanley Cernak.
Pastarieji du vaikai visi ne-
žinoję, kad automobilis buvęs
vogtas. Jie, pasiprašę kitų tri-
jų vaikų, jiuos pavėžinti ir
anie suėmė.

Vagiliai visi trys esą milwau-
kiečiai, išsiniskinus, kad jūrei-
vis ir kenoshetis vaikinas nie-
ko bendra neturėjo su vagyste,
jiedu paleisti.

—Girdėjęs.

KENOSHA BIZNIERIAI

Mes Grože pagrazinam.
Visokias dailės—kultūras darbas
yra atliekamas prityrusių rankų.

Charm Beauty Salon
6819—14th Avenue
Phone 2-3002

LaFaire Beauty Salon
3103 — 60th Street
Phone 2-4869

Sėvianėlis
WILMA LESKOWICZ
ARMINDA FARIS

GEO. ŽILIUS
JEWELER - LAIKRODININKAS

Taisau laikrodžius ir užlaikau didelį pasirinkimą
gružadinkčių.

2116—52nd Street

SOUTHWEST FOOD MARKET
POVILAS SPRINDIS, Sav.

Grosieris—parinkta mėsa — daržovės — vaisiai. Žemiausias
kainos ant parinktų produktų. Specialis pardavimas
ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.

6603 — 33rd Ave., Kenosha, Wis.
Phone No. 2-1415

Sterling House
5601—24th Avenue

Užlaikome smagių užėigų. Patarnaujame su skaniais gėri-
mais ir užkandžiais.

VLADAS SHLEGERIS ir JONAS RYSHKUS, Sav.

SHEBOYGANO BIZNIERIAI

Padarykite Taisyklę Atlankyti

John Richter's Taverną

Penktdieniais žuvis, šeštadieniais-
vištiena. 14 oz. 5c; degtinė 10c.

1635 Indiana Ave.,
Sheboygan, Wis.

JURGIO AŽUKO TAVERNAS

Smagi užėiga liuosam laikui praleisti
su draugais.

Kada J. Baltutis apskaitliavo
kiek lėšuotų apskričiai tokio
plintaus maršruto surengimas,
pasirodė, kad negalima padengti
lėšas su tiek, kiek išde randasi
pinigų.

1013 S. 10th St., Sheboygan, Wis.

Studentų Demonstracija

Kenosha, Wis.—Praeitį sa-
vaitę apšviotos taryba paleido
ant pensijos vietos High
School'ės perditinį ir jo pagel-
bininką, nes abudu jau sulaukę
65 metus amžiaus.

Sužinoję apie tai studentai
ant greitųjų suriuosė demon-
straciją ir išstatė miesto val-
džiai reikalaujant palikti užveid-
das toliau eiti tas pareigas.

Pademonstravę mokykloje
studentai masiniai nuvyko į
miesto mairadžerius Wolfe
rašinę ir ten išstatė savo reika-
lavimus.

—Tėvas.

Sis Daugiau Nebeišnaudos Mergaitės

Milwaukee, Wis.—Prisikin-
tųjų teisėjų teismas aną dieną
pasmerkė Salvatore Gagliano
nuo 2 iki 20 metų kalėjimo už
perdavimą 15 metų mergaitės
prostitucijos namus. Pirmą tei-
sąs paskelbė nuosprendį, kal-
tinamasis paprasė išvesti iš tei-
smaučio jo žmoną ir tėvus.

Teisme įrodyta, kad Gagliano
iš mergaitės paėmęs \$49 už
„faisnygą jai darbu“. Mergaitė
dabar paimta į vieną prieglau-
dą.

V-is.

WAUKEGAN BIZNIERIAI

A. BITVINSKO BUČERNĖ IR GROSERNĖ

711—8th Street

Maistas šviežias ir pirmacilis. Sąžini-
gas ir draugiškas patarnavimas.

A. PETKAUS
BUČERNĖ IR GROSERNĖ

564 Caroline Street

Užlaikome šviežių mėsą ir kitus valgomus produktus.

F. KRISUNAS
PEILIŲ SPECIALISTAS

927 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

Išdirbu geriausias peilius: duomet, riekėti, mėsaį plauti,
medžioklei ir kitokiems. Laikau prisiųsčių gautę nupiešę modelį,
kocio norite. Padaręs jusms prisiųs: sive, apžiūrėję ir
išbandę gerumą—siųskite pinigus.

Mano darbo peiliai parduoda:
Kenoshoj: pas Leo Rock, 22nd Ave. & 52nd St.
Waukegan: McAllister & 10th St., Drugstore.

ACME
BUILDING MATERIAL and COAL CO.

1405 Belvidere St.,
Phone Ontario 8245

BILL'S GREEN BAR TAVERN

Vieta, kur visus maloniai priima.
DIRECT DRAW BEER
Sav. B. J. MASLIUNAS

820-822 Tenth Street
WAUKEGAN, ILL.

Glen Flora Tavern
922 Glen Flora Avenue

Telefonas Ontario 3085.

Čia gausi geriausių ir skaniausių gėrimų.
Sav. STANLEY ir MORTA PAURAZ.

MILWAUKEE BIZNIERIAI

Phone Orchard 1535 Atdara dieną ir naktį

WHITE EAGLE HOTEL
MICHAEL WASILEWSKI, Sav.

Kalbame lietuviškai. Kambariai dieni ar savaitėi.

738 W. Maple St., Milwaukee, Wis.

APIE SENĄJĮ IR NAUJĄ ŽMOGŲ

MAKSIMAS GORKIS.

(Tęsa)

Valstybės ir bažnyčios vykdytas žmogaus valios ir proto spaudimas Rusijoje buvo griežtesnis, brutalesnis ir pražutingesnis, negu Europoj. Niekur kitur tiek daug ir tiek lengvai nežuvo gabiųjų žmonių, kaip Rusijoje. Aš nepriklausau prie aklykų "savo tėvynės patriotų" ir tikiu gerai pažystą "tautos sielą". Ši siela labai "plati", labai susilaikanti, ji buvo prislėgta ir užnuodyta tamsių ir siaubingų prietarų, primityvaus gyvenimo laukinių prietarų. Iš tiesų reikia išmokyti ją pažinti ne iš Turgenevo, Tolstojaus ir Dostojevskio raštų, bet iš folkloro, jos dainų, pasakų, priežodžių ir legendų; iš jos papročių ir religinių apeigų, iš jos sektų ir jos naminių darbų, iš jos meno dirbinių. Jau vien tai suteikia pilną, bet mažą džiuginantį vaizdą baltaus tautos tamsumo ir — tuo pačiu metu — jos prigimties nuostabus talentingumo, įvairumo ir gilumo.

Pirmojo XIX amžiaus pusėj bajorijos literatai stipriai rėmėsi valstiečiais, "dievo liaudimi", kurią jie laikė lyrine, svajinga, švelnios širdies, pasidavusia savo likimui; vyriausybę reikėjo įtikinti, kad ir valstietis buvo žmogus; kad laikas išvaduoti jį nuo jungo, nuo baudžiavos, išmokyti jį skaityti ir rašyti. Buržuaziniai intelektualai ir antrojo amžiaus pusėje skelbė šį primityvų humanizmą: jie davė valstietį tomis pačiomis šviesomis ir švelnios spalvomis, kurias matė Turgenevo, Tolstojaus ir kitų raštuose. Galima pasakyti, kad bajorija tiek norėjo valstietį apšviesti, kiek jis dėl to galėjo pradėti daugiau gaminti; o buržuazija juo rūpinosi tiek, kiek ji galėjo naudoti kaip įrankį savo kovoj su autokratija.

Amžiaus gale, plečiantis gamybai, rusų buržuazijai pasirodė "legalūs marksištai", smulkiosios miesčionijos naminiai paukščiai, pavaldūs žąsų, išgelbėjusių Romą. Jie kalbėjo apie reikalingumą lyrinį valstietį "pakeičinti" "fabrikų katilė". Nuo šio laiko autokratinė vyriausybė, "tenkinama epochos reikalavimus", iškėlė pasaulines vasciaus mokyklas, nustumdama parapijines mokyklas, kuriose mokė kaimo papai. Tuo pačiu metu literatūra radikaliai pakeitė savo pažiūrą į valstietį; palaimingas svajotojas ir lyrikas dingsta, pasirodo laukiniai, girtautajį ir keisti Čechovo, Bunino ir kitų muzikai...

Netikiu, kad šis tipas taip būtų iš tikro pasikeitęs; tačiau XX a. pradžios literaturoj tai buvo tikras faktas, šis literatūrinis pasikeitimas nerodo įtikinamai meno visuomeninio savarankiškumo, bet jis aiškiai nurodo, kad "laisvai galvojančios individualybės" balsas derinasi su savo klasės balsu ir kad nusileidžianti sąvoka pakeitė įtikinjančią sąvoką.

Tokiu būdu XX amžiuje rusų buržuazija prieš save turėjo labai simpatingą valstiečio literatūrinį portretą. Šio portreto originalas, 1905—1908 m. apsišprendęs pasisavinti žemę, pradėjo deginti ir naikinti ponų dvarus; tačiau j dar bininkus, "streikuotojus" žiūrėjo iš panūry ir su nepasitikėjimu. Tačiau 1917 m. jis jau suprato darbininkų klasės paprastą tiesą ir, kaip žinoma, metęs šautuvą.

Taip pat žinoma, kad vokiečių kariuomenė, remdamasi "užkariavimo teise", apilpė tą rusų valstietį, kai Europos kapitalistai, pasipiktinę jo jėguli veiksmu, visuotiniai organizavo savo valstiečius ir darbininkus Rusijos užsišpyriliams suvaldyti ir sunaikinti. Šis žemas darbas buvo remiamas daugumos rusų liberalų ir radikalų. Jie gynė kapitalizmą, sabotuodami Tarybų valdžią, rengdami prieš ją sąmokslus, vartodami terorą prieš darbininkų ir valstiečių vadus. Palaistas šūvis į Leningą darbininkų ir valstiečių masėms parodė, kas yra jų tikras draugas ir vadas ir kokie niekingi jų priešai; jis nepalankiai jas nustato prieš dalį šių intelektualų, kurių išdavikišku-

mas pateisina šį nepalankumą. Europos intelektualai galėtų iš to tik pasimokyti.

Nuo to laiko praslinko penkiolika metų (Šis M. Gorkio straipsnis buvo parašytas minint Tarybų Sąjungos penkiolikos metų sukaktį.—Red.).

Kas per šį laiką atsitiko Tarybų Sąjungoje? Aš nekalbėsiu apie atliktą nuostabų gamybinių įrengimų darbą šalies, technikai atsilikusios, kurios primityvi ekonomija kapitalistų europinio karo, o paskui ir darbininkų klasės karo su vietos ir Europos laukiniais buvo galutinai sunaikinta. Čia darbininkai kovės dėl teisės į kultūrą, o inteligentai dėl buržuazijos teisės plėšikauti.

Aš noriu išskirti tą didžiulę pažangą, kurią per penkiolika metų pasiekė universitetai, mokslinių tyrimų institutai; tuos atradimus, kurie daugelį amžių ekonomijai ir kultūrai užtikrina pažangą. Tiek žinomų faktų. Tik zoologinių interesų ir nežmoniškos klasės prietarų apakinti žmonės nemato šių proto ir valios laimėjimų. To nemato tie, kurie nestengia, to nemato net laikraštinkai, nes jų globėjai draudžia jiems tiesą matyti.

Tarybų Sąjunga turi tik vieną vadovą, čia tai ir glūdi pagrindinė realizacija, kuri ją skiria nuo buržuazinių pažiūrų. Šis vadovas yra darbininkų ir valstiečių valstybė, vadovaujama Lenino mokinių organizacijos. Jų siekiamas tikslas visiškai aiškus: kiekvienam iš šimto šešiasdešimt milijonų daugiatautės visuomenės nariui sukurti reikalingas sąlygas laisvai parodyti savo gabumus ir atskleisti talentą. Kitais žodžiais, visą potencialinę ir pasyvią neuroprotinę energijos masę paversti aktyvia, ugdyti kūrybines jėgas. Bet ar tai galimas dalykas?

Jis realizuojamas. Masės žmonių, prieš kuriuos atsiveria visi kultūros keliai, iš savo tarpo pagimdo kelias dešimtis jaunų talentų, ir tai visose energijos pasireiškimo srityse: mokslo, technikos, meno, administracijos.

Gyvendami ir darbuodamiesi neišvengiamai klaidų. Tai yra tikra. Tačiau per penkiolika metų negalima panaikinti nuosavybės instinkta, kvailumą, tinginystę ir kitas per amžių eilę susidariusias ydas. Tik pamišęs ar iš jūrsmos pamišęs žmogus drįs neigti šį neginčijamą faktą, kad Tarybų Sąjungoje fantastišku greičiu mažėja distancija tarp jaunosios Europos darbininkų generacijos ir visuotiniai žmogiškosios kultūros tikrųjų laimėjimų.

Ivairios Tarybų Sąjungos tautos drausiai plėtoja savo tautines kultūras, vertingas visai žmonijai. Kiekvienas tuo gali įsitikinti, atkreipęs dėmesį į Tarybų Sąjungos tautinių mažumų jaunąją literatūrą ir muziką.

Pažymėkime dar mongolų moters išlaisvinimą, jos siekimą naujų gyvenimo formų, jos veiklą.

Tarybų Sąjungoje įstatymų iniciatyva gimsta darbininkų klasės masėse, jų praktinio veikimo srityje ir iš įvairių darbo sąlygų pasikeitimų.

Liaudies komisarių taryba tikrai pasinaudoja patyrimu ir vykdo įstatymus, ir tai daro tikrai tam, kad būtų didesnė nauda darbininkų masėms, vieninteliams šalies valdytojui.

Visame pasauly įstatymai krinta iš aukšto kaip akmenų kruša, ir jie turi dvigubą tikslą: eksploatuoti darbininkų masių fizinę energiją ir sutrukdyti jai energiją virsti intelektualine energija. Jei finansiniai išteklių, kuriuos buržuazija išleidžia apsiginklavimui, būtų skiriami švietimui, tai smulkiosios miesčionijos pasaulio baisi išvaizda tikrai pasidarytų ne tokia šlykšti. Buržuazijos Tarybų Sąjungai rodoma neapykanta padaro tai, kad ir ji turi apsiginklavimui rasti laiko ir metalų; tai turi būti laikoma Europos buržuazijos nusikaltimu darbininkams ir valstiečiams.

(Bus daugiau)

"Vilnies" Vajus

PRASIDĖJO SU PIRMA DIENA SPALIO IR TĖSIS IKI PIRMAI DIENAI GRUODŽIO

KODĖL?

Kad padvigubinti dienraščio "Vilnies" skaitytojų skaičių!

KAIP TĄ ATSIEKTI?

Su pagelba visų senųjų dienraščio skaitytojų, buvusių ir naujų vajininkų, visų pažangiųjų organizacijų narių!

AR SUNKU BUS PASIEKTI TIKSLAS?

Padvigubinti "Vilnies" tiražą negali būti sunku, jei imsime sekamus faktus:

1. Kurie skaitote "Vilnij" nuo jos įsikūrimo, per suvirš dvidešimts metų, persitikrinkite, jog be pažangaus dienraščio tiesiog negalėtumėt gyventi. Jei "Vilnis" patinka jums, tai ji patiks ir jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progą su ja susipažinti. Štai neišsejamias šaltinis naujų skaitytojų!

2. Kai visas demokratinis pasaulis nusistatęs prieš fašizmą, kada eina žiauriausias žmonijos istorijoje karas tarpe tamsiųjų fašizmo jėgų ir civilizacijos, juk kiekvienas sveikai mąstąs žmogus nori gauti greičiausias ir teisingiausias žinias. "Vilnis" jau per virš 20 metų įrodė, jog perdavimas skubų ir teisingų žinių yra pareiga gero dienraščio. Kurie ikišiol pasitenkino kitais laikraščiais, pamatę skirtumą "Vilnij" pasilikis jos skaitytojais ant visados. Tai kitas šaltinis naujų skaitytojų.

3. Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas "Vilnies" skaitytojas, kiekvienas pažangus, demokratiniai nusiteikęs lietuvis, pagelbės šiame vajuje pakalbinti savo pažystamus užsiprenumeruoti "Vilnij". Jei praėjusiais vėjais nekurie vajininkai gavo po desėtkus naujų skaitytojų, tai ar galima sakyti, jog vienas skaitytojas yra sunku gauti? Jei didžiūma skaitytojų gaus bent po vieną naują, pridėjus smarkiuosius vajininkus, lengvai padvigubinsime "Vilnies" tiražą.

LENGVATOS NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Laikė šio vajuos metinė "Vilnies" prenumerata naujiems skaitytojams tik \$5.50; pusei metų—\$3.00. Chicagoje: metams \$7.50; pusei metų—\$4. Kurių prenumeratą baigiasi ir atsinaujinsite laikė vajuos, gausite dovanų knygą. Seniems skaitytojams prenumeratos kaina: Chicagoje metams \$8.00; pusei metų—\$4.25. Visur kitur Jungtinėse Valstijose: metams \$6; pusei metų—\$3.25.

DOVANOS VAJININKAMS IR SKAITYTOJAMS:

Už 500 Punktų \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn; Pavyzdžiui, Vajininkas, Pasiekęs 5,000 Punktų, Gaus \$100; 10,000 Punktų—\$200

SPECIALĖS DOVANOS:

Už 20 Naujų Metinių Skaitytojų Dovana \$10 ir Proporcionaliai Aukštyn

Seniem Skaitytojam Dovanos—Viena Iš Šių Knygų Pasirenkant:

1. Kelias į Naują Gyvenimą ..... A. Bimbos	7. Janonio Raštai
2. "Vilnies" Kalendorius 1942 metam	8. Pajauta, Istoriskas Romanas
3. Lietuva Vokiečių Okupacijos Metu (percitam kare) V. Kapsuko-Mickevičiaus	Sulietuvino Jonas Montvila
4. Naujoji Lietuva ..... A. Bimbos	9. Zinynas ..... J. Laukio
5. Motina ..... Maksimo Gorkio	10. Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai Dr. J. J. Kaškiaučiaus
6. Moteris ir Socializmas August Bebel	11. Proletarinė Poezija ..... V. Fričė
	12. Rusijos Istorija ..... M. Pokrovskio

"VILNIS"

3116 S. Halsted Street

Chicago, Illinois

ISISTEIGĖ RUSŲ KARO PAGELBOS KOMITETAS CHICAGOJE

Atidarė Raštinę, 80 East Jackson Blvd.

Chicagoj įsisteigė Rusų Karo Pagelbos komitetas. Vietinės raštinės, kuri tik šiomis dienomis liko atidaryta, 80 Jackson Blvd., vedėjos bus Mrs. K. Nichol ir Mrs. P. Moore.

Šeštadienį įvyko Rusų Karo Pagelbos komiteto patalpinimo susirinkimas kur buvo išrinkti džiškoriai vedėjai vis darbo. Direktoriai yra, Edward B. Hall, Dr. D. Phemister, George H. Richardson, Robert Biggert, Mrs. Steward Baol, Mr. ir Mrs. Frank Fowle Jr., Mrs. L. Howe, D. Q. Wright, Dr. B. Miller ir Mr. ir Mrs. P. Moore.

Komiteto Pasibrėžtas Darbas

Neseniai įsisteigęs Rusų Karo Pagelbos komitetas pasibrėžė tik trumpą laiką sukelti pinigų ir maisto dalykų bei drapanų dėl pagelbos Sovietų Sąjungos žmonėms nuo karo nukentėjusiems. Visai į trumpą laiką komitetas ryžtasi nupirkti vitaminų dėlių, kad išvengtų karo pasekė visokių ligų. Mano, kad vitaminų reikmenims galės aprūpinti 100,000 vaikų. Toliau komitetas rūpinasis šilumos drapanomis dėl Sovietų Sąjungos žmonių.

Vakarinį Miesto Dalyj Sankia Konferencija

Ateinantį sekmadienį, lapkričio 30 dieną, 2:30 val. po pietų, Presbyterijonų bažnyčioje, 1908 S. Millard ave., įvyks Rusų Karo pagelbos konferencija. Į konferenciją jau išrinkti delegatai daug bažnytinių organizacijų, profesionalų organizacijų ir moterų bei jaunimo klubų.

Konferencijos susaukimo direktorių nariai, Leonard Serdik, redaktorius "West Side News" laikraščio ir Arthur Schimmel, redaktorius "Lawnside News" pareiškė, kad ši konferencija bus plati ir po jos eis dar patalpinimo Sovietų Sąjungos žmonių šelpimo darbas.

Lietuvių Dalyvaus Konferencijoj

Lietuvių organizacijos, kurios veikia vakarinėje miest. daly, gavo pakvietimus konvencijoj dalyvauti. Kiek reporteriai žino, daug tu organizacijų išrinko delegatus ir sekmadienį Rusų Karo Pagelbos konferencijoj dalyvaus.

Konferencijos vyriausiasis dalykas, tai organizuoti grupes rinkimui daiktų ir mezzimui šiltų drapanų.

Mainerių Streikas Atsiliepią ant Plieno Gamybos

Istojuos minkštųjų anglių mainierium ir streiką, pasidarė traukimas kuro ne tik Pittsburgho apylinkėse, bet ir Chicagoje.

Sako, kad dėl streiko didžiojoje plieno liejyklose negali tiek leisti tarpkylų degti. Sako, buk dėl tos priežasties daug pečių turėjo sualykinti. Bendrai, kaip kur plieno gamintais sumažėsąs iki 20 nuosimėjų.

Vienu Šuviu Pašovė Du Medžiotoju

Išvažiavę medžioti Aurora apylinkėse Ralph Hungerford ir C. E. Foutz abudu gryo sužeisti ir dabar randasi ligoninėje. Nelaimė įvykis sekamos apylinkėse:

Hungerford smarkokai bakstelejęs santuvo kulbe į žemę tuom tarpu laikydamas ranka už vamzdžio. Nuo sutrenkimo šautavas išsivėžio ir kartu nusisėdė veik visa medžiotojo ranką. Negauna, pasiskidė kratė srautė dėne ten pat stovėjęs Foutz į pečių.

Reikalauja CIO Unijos Teisių Plieno Liejylose

Plieno Darbininkų Organizavimo Komitetas (CIO) įteikė reikalavimų Carnegie-Illinois liejykly viršininkam pilnų teisių derybose. Kompanija tam priešinosi pirmiau ir dabar priešinosi, tai plieno darbininkų unija, tai reikalavimus perdavė Darbo Santykių Tarybai, kad ji patvarkytų perlašavimą fabrikuose, kokios unijos darbininkai nori.

ADF, kaip ir visur, giriasi turinti narių ir reikalauja, kad jos vardas būtų uždeštas ant baloto.

Kokį nuosprendį šiuo klausimu išneš Darbo Santykių Taryba, tai pamatysime vėliau. Bet nėra mažiausias abejonės, kad iš 33,000 darbininkų Carnegie-Illinois liejyklose ir skardos fabrikuose didėle didžiama darbininkų balsus už CIO uniją, nes jau dabar daugiau, negu pusė darbininkų priguli prie industrinės unijos. Kalvis.

Atvyko į Chicagoj LDS Centro Sekretorius Jonas Siurba

Sekmadienį išvyko į Wisconsiną su LDS 2-ro Apskr. Delegacija

Šeštadienį vakare atvyko į Chicagoj Jonas Siurba, Lietuvos Darbininkų Susivienijimo centro sekretorius. Jis čia pasilikis keletą dienų. Trečiadienį, lapkr. 26, 8 val. vakare, Lietuvių Auditorijoj, 3133 S. Halsted st., svėtys kalbėtojas iš Brooklyno pasakys svarbią prakilną šiuo dienų įvykius. Daugiausia jis kalbės apie einamą karą ir Hitlerio terora Lietuva ir t. t. Visi dalyvaus.

Chicagoje publika turės progą susipažinti su svečiu iš Brooklyno ir išgirsti jo nuomonę taip svarbiais šiuo dienų klausimais.

Sekmadienį LDS Centro sekretorius išvyko į Kenosha, Wis., kartu su LDS 2-ro apskr. delegacija dalyvauti ten LDS 7-to apskr. konferencijoj.

Jonas Siurba šį pirmadienį dalyvaus Chicagoje LDS svečių susirinkime "Vilnės" saleje. Jis atsidurs "Vilnės" roselandje taip. Jis dalyvaus net trijų kuopy narių pasitarime kaip geriau pravesiti vaju.

Ateinantį vasarą, 1942 metais, Chicagoj įvyks LDS sesmės. Seimo proga jaunimas rengia sporto olimpiadę. Prie to reikia gerai pasirėngti. Veiklasis Jonas Siurba savo atsilankymo proga tarsis su vietiniais LDS veikėjais sportininkais kaip geriau pasirėngti prie būsimosio seimo ir kaip geriau pasirėngti prie sporto olimpiados ir jaunimo seimo sesijų.

Ateinantis LDS seimas bus ne tik skaitlingas, bet jis bus labai įspūdingas ir visais atžvilgiais labai reikšmingas Amerikos lietuvių, ypač dabartinio momento gyvenime.

Kampanija Prieš Paralyžių

Iš Chicagoje išvežė 150 kubikių centimetrų prieš paralyžių dėvėj—Sirumo. Tuos vaistus išvežė į New Yorką. Juos perduos laivyno žinion.

Šiuo laiku pasireiškė daug susirgimų vaikų paralyžiu laiku, tai veda kampaniją, kad kuo daugiau surinkti prieš paralyžių dėvėj—serumo.

Maziau Falsvų Pinigų Rinkoj

Falsvų pinigų gamintojų gaudytojas, kapitonas T. J. Callaghan, sako, kad ateinančiais metais dar mažiau bus falsvų pinigų rinkoj. Du metai atgal visoki apgavikai pagamino 10-200,000 falsvų pinigų. Pernai jie tu apgaulingų pinigų paleido į rinką tik \$200,000.

J. Siurba Kalbės Roselande

Lapkričio 25 d. susilauksime svečių drg. J. Siurbą, LDS centro raštininką. Jį nutarta pasitikti su arbatos vakariene, kuri surengs pietėnės dalies Chicagoje kuopos, tai yra Roselande, Westpullman, Burnside ir jaunulio kuopos. Svečiai atsilankę rasite patalpinus status užkandžių, prie kurių sėdėdami girdėsite raštininko raportą. Po raportu bus diskusijos, iš kurių bus galima daug ko pasimokinti.

Šis susirinkimas svarbus, nes tai bus pirmas toks Roselande istorijoj.

Tas viskas atsisbus Darbininkų svetainėje, 10413 S. Michigan Ave., 7:30 val. vakare. J. Misičevič.

Pašalpos ir Apraudos Įvedimas Harvester Fabrikuose

International Harvester kompanija įveda tvarką, kad per visus tos kompanijos fabrikus, kuriuose dirba 65,000 darbininkų, bus pašalpos ir apraudos dėl darbininkų Sako, kad mažiausia 80 nuosimėjų darbininkų ins tas pašalpas.

Esą išdirbta tokia tvarka ir sutikta su inžinieris kompanija, kad darbininkas ir nedidėdamas pas International Harvester, bet jis gali pasilikti apraudos kompanijoj ir toliau mokėti už apraudą ir pašalpą.

Apart apraudos ir pašalpas, dar busį pridėta ligoninės patarnavimo dalykas. Ar tas lies ir dirbančio šeimos narius, tai neteko patirti.

Mašinistas.

Rytoj Prasidės Trokų Vairuotojų Algų Derybos

Antradienį iš dvylikos valėtų trokų vairuotojų unijos lokaly pirminkiai susirinko Chicagoj ir pradės derybas su trokų savininkais dėl darbininkam algų paklimo.

Trokų vairuotojų unija reikalauja, kad mokėtų po penkis centus vairuotojam nuo mylios, iki šiol mokėdavu po 3 centus nuo mylios. Darbdaviai atsisako darbininkų reikalavimus pildyti.

Šiuo klausimu jau senai eina tyrimas tarp organizuotų darbininkų (tai teamsteris unijos) ir savininkų. Dabar prasidės derybos. Jos turės duoti rezultatus. Jeigu neprieis prie susitaikymo organizuoti darbininkai ir trokų savininkai, tai gali kilti trokų vairuotojų streikas.

Chicagoje Gatves Apdengs Sniegas Ir Ledas

Į subalotų sekmadienį dikeičio prisnigo Chicagoj. Paskui pusštinai pašalo. Iš sniego gatvėse pasidarė ledas ir buvo slidu važiuoti visą sekmadienio rytą.

1,189 Vyrai į Armiją

Gruožio mėnesį iš Chicagoje apylinkėse pašauks į armiją 1,189 vyrus.

Amerika rimtai pasirėngia į karą atremti Hitlerio agresijas.

MAZIAU FALSVŲ PINIGŲ RINKOJ

Falsvų pinigų gamintojų gaudytojas, kapitonas T. J. Callaghan, sako, kad ateinančiais metais dar mažiau bus falsvų pinigų rinkoj. Du metai atgal visoki apgavikai pagamino 10-200,000 falsvų pinigų. Pernai jie tu apgaulingų pinigų paleido į rinką tik \$200,000.

TREČIADIENI ĮVYKSTA MASINIS PROTESTO MITINGAS PRIEŠ NACIŲ TERORĄ LIETUVOJ

Ginkime Kankinamus ir Žudomus Musų Brolius ir Seseris Nacių Priespaudoj

Pastaromis dienomis okupuojantį suėmė daugybė Lietuvių valstiečių, neįstengusių prisitaityti tiek javy ir mėsos, kiek nacių nustatyta. Sumintęj kalbinami kaip "reicho priešai" ir dar kaip "ekonominiai sabotažistai". Sumintiesiems gresia mirtis.

Visoje šalyje eina kratos ir suėmimai žmonių, kurie nesunešė į okupuotą nurodytas vietas laukų sėmenų, kailinių, vilnonių pirštinių, vilnonių dviračių ir aušinčių batų. Ir šie žmonės kaltinami "ekonominiai sabotažai", ir jiems gresia mirtis.

Chicagoje lietuviams privalu trečiadienio vakarą pareikšti priešų tu Berlyno vokiečių fasistų barbarizaciją griežčiausiu protestu.

Mitingą rengia Chicagoje Lietuvos Konferencija. Kalbės L. Pršėseika, Dr. A. L. Graičiūnas, Jonas Siurba, LDS centro sekretorius.

Ir kviečiamas adv. Kal.

Motina Nužudė Du Kukidius ir Pati Save Pasišovė

Mrs. Annela Bergeron, 30 metų, 508 Kent road, Riverside apylinkėje, nušovė du mergaites; ir pati save pašovė. Ji randa ligoninėje.

Kai jos vyras parėjo iš darbo, tai rado langus ir duris uždarintus, vaikus negyvus ir žmoną pasiravusią kraujuose. Jis, išmėję langą įlindo ir rado bėgusių tragėdijų namuose. Tuojau nubėgęs pas kaimynus ir pašaukė policiją.

Rašant šioms žodžius dra moteris yra gyva, bet daktarinė mano, kad ji varginai gyvens.

Grand Džūrė Tyrinėja Policijos Santikius Su Gemblinimais

Cook Apskričio Grand Džūrė pradėjo apklausti ir tyrinėti policijos atsisėmusį gemblinimo įstajngas. Sako, kad ypatingai Grand Džūrė interesuojasi neseniai pravestais policijos puolimais ant 27 S. Washave ave. gemblinimo įstajngos.

Tame reikale džūrė nori žinoti iš policijos komisioneirius apie tuos dalykus.

Kalbama, kad gali būti panaikintas vadinamas "moralumo policijos skydas".

Kad policija jaučiasis nesmagiai dėl pradėjo tyrinėjimo, tai nėra abejonės.

ROSELAND

Pranešama, kad LDS kuopos: Roseland, West Pullman, Burnside ir jaunulio iškilmingai atsidurs lapkričio 25 d. J. Siurba atsidurs lapkričio 25 d. 7:30 val. vakare, Darbininkų Svetainėje, 10413 Michigan Ave. Raminimas duos raportą, o gaudė padėis prirengs arbatos vakariene svečiams. LDS nariai kviečiami atsilankyti.

LIEUVIŲ KESTUCO KLUBO CHORO mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio 24 d., 8-9 val. vakaro, Hollywood Svetainėje, 2419 W. 43rd St. Visi nariai yra kviečiami būtinai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Šiame susirinkime bus priimami nauji nariai. Lucille S. Dargis, Rašt. (22-24)

CHICAGOJE LIETUVIŲ SUVALKIČIŲ DRAUGIŲ mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, lapkričio 24 d., 8-9 val. vakaro, Hollywood Svetainėje, 2419 W. 43rd St. Visi nariai yra kviečiami būtinai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Šiame susirinkime bus priimami nauji nariai. Lucille S. Dargis, Rašt. (22-24)

NEBAIGS GEMBLERYSCIŲ TYRINĖJIMO

Cook apskričio serifas O'Brien ir keli aukšti policijos viršininkai vakar antru kartu apklausinėti grand džūrės spyrėj su gembleryscių įstajngom šiame apskrityje. Grand džūrė šiandien išsikirslo neužbaigusi tyrinėjimo ir prieš nieką neišnešus kalatinimo.

DABAR AR NIEKAD

Kainos ant Naujai Grotų K. Paskubinkite Pamatytį Sūtuos ir Kiltus Mūsų BARGENUS

5-kių kambarių mūro bangulauz.	\$5,000.00
10 kambarių rūmingsiauzė.	4,750.00
11\$1,500.00	
4 pagyvenimų ir vienas beismentas.	\$11,500.00
8 pagyvenimų, moderniškas, rendų ir getuo \$4,100.	\$19,500.00
12 pagyvenimų, rendų \$3,400.	\$15,500.00
4 Morai ir 8 pagyvenimai. Rendų \$5,400.	\$29,000.00
20 pagyvenimų. Rendų \$9,270.	\$30,000.00
9 Morai, lotas 80x125.	\$12,000.00
80 Morai gaudytos lotas 100x125.	\$15,500.00
3 lotai ant Archer Ave., netoli Kedzie.	\$2,000.00

Taipgi visokių ir visur Blinų, Farmų, Rezortų lengvas išmokėjimas arba mokėjimas. PASKOLOS ANT NAMŲ už 4% ir RASAŲ VISOKIOS RUSIŠES INSURINČIA.

JOHN SINKUS, 2442 W. 63rd St., Prospect 9000

Numato Cukraus Kainų Kylimą

Cukraus gamintojai sako, kad po neilgo pasireiškė cukraus stoka rinkoje. Gali būti taip, kad bus kontroliuojama jo paskaidymas. Jau dabar cukrus pakrangus. Visi daviniai rodo, kad cukraus kainą po neilgo dar kils aukštyn.

Daug cukraus atleidavo iš Kubos, Havaiji saly ir iš Filipinų saly. Iš ten cukraus pribrūvimas mažėja, sako cukraus gamintojai Chicagoje.

CLASSIFIED ADS

MALE HELP WANTED

UOLIMAS VAIKINIAS valuri trokly ir dirbti elektriniėj špoj. 614 W. Lake St. (21-24)

KALIASIUVIS įvaliam darbu; bei vida linkamam žmogui; taipgti modyga, kailių finierkos. 5720 W. Madison St. (24-26)

REIKALINGAS darbininkas prie automobilio—pentis ir ir taisyti; turi būti gerai patyres; pastovus darbas. 3838 Harrison (24-26)

FEMALE HELP WANTED

MERGINA dirbti prie fontano vakariav. patyrusl. Drug Store, 5200 Sheridan Rd. (21-24)

CHECKROU MERGINA ir veiteris, šviesl atrodanti; geri tipai. 452 So. State St. (21-24)

MOTERIS namu ruošti, atstokamgia už darba; paprastas virimas, suaugusių dirba; i kitiuki; kambarys ir \$10.00. Kenwood 5770. (24)

BUSINESS CHANCES

18 arba 19 m. VAIKINIAS, tvirtas ir mandagus, norintis dirbt; 40c į valandą pradai. Kreipkis: 3th floor, 234 S. Market St. (19-25)

GROSERIS gerio apieklėjęs, 5 kambarių, \$400.00 jeigu savaitė; prieziastis—draugas. Cash \$900.00. 2319 N. Western, Armitage 3931. (24)

RENDAI TAVERNAS, Bowling cles ir Jaisai. 1434 W. 18th St. (24-26)

REAL ESTATE FOR SALE

8405 CARPENTER, 2 apart., medinin namas po 4.5 kambarių, atskiras apšvietimas, 5 kuru garduolis, lotas 57 pėdų. Atleikt sekantiį skaidrom dienai. (24)

REAL ESTATE

NAMAI-ZEMĖ PARDAVIMAI

PERKAM, parduodam ir maiom namus, lotas, fermas ir biznius. Turime didelį informacijų. Vienas iš už cash arba finans. Norinti pirkti ar mairyti, dėl greitesio patarnavi mo feulite.

PAUL M. SMITH & CO.

REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE

4631 S. Ashland Ave. TEL. YARDS 1001.

WHOLESALE FURNITURE

Urninis Parduavimas Rakaudu

Mokėdama cash už rakaudu, su taupintu nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pauslucike ar rasykite dėl daugiau informacijų. Vienas iš nacionaliai žinomi dalitai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūmus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone, Res. 6051

Dependable Furniture Company

3218 So. Halsted Street

Phone Victory 6392

Mes perkame ir parduodame visokių rakaudu ir baldų, parduodame už pigiausias kainas.

GOODREST MATTRESS

Lietuviška Matrasų Dirbtuvė

3218 So. Halsted Street

ISIDBRAM VISOKIUS MATAUS

Pat mus gamite pigiau. Taipgi galte gauti lovas, springus ir atnaujinus matrasus. Darba gaminame. Duaeime malba išmokėjimas.

4537 S. ASHLAND AVE.

Anna-James Tavern

3212 S. Halsted St.

Kingsbury Alus, Geri Cigarai, Skanus Vynas ir Degtinė

JAMES JANULEVICIAI ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Residencija REPUBLIC 5047

Nedidiamis Susitarus

Charles P. Kal

ADVOKATAS

Kasdien Val. — 10 iki 8

Treč. ir Penkt. 10 iki 6

6322 S. Western Ave.

Telefonas PROspect 1012

Whitney E. Taritis

ADVOKATAS

8 E D O T P O R T

3133 S. Halsted Street

Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro

Phone Calumet 6877

134 N. La Salle Street

Room 2914

Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.

PHONE: STATE 7572

3149 S. Halsted Street

PHONE: VICTORY 2670

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316

Dr. A. K. Rutkauskas

GYDYTOJAS

4442 S. Western Avenue

KASDIE

Sekmadieniais pagal sutarti

Telefonas: YARDS 3146

Dr. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUŠ PIRTAIKO

3343 S. Halsted Street

Valandos: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadieniais tik vakare nuo 7 iki 9. Šeštadieniais: 11-12, 5-4 ir 7-9. Šventadieniais 11-12

Ofiso Telefonas: YARDS 4787

Namų—PROspect 1930

Dr. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

IR AKINIUŠ PIRTAIKO

4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.

Sekmadieniais pagal sutarti

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036

Namų—BEVerty 8344

Dr. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso Valandos: 1-3 ir 8-8:30 p. m.

Šeštadieniais nuo 1 iki 4 Popiet

Trečiadieniais pagal sutarti

Ofiso YARDS 5921

Residencijos—KENWOOD 5107

Dr. BERTASH

756 West 35th Street

(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 v.

Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Dr. A. K. BUTKO

LIEUVIŲ KOJŲ SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 9 rytų iki 9 vakaro

Telefonas: YARDS 2246

Dr. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue

(Arti 47th Street)

VALANDOS:

9 rytu iki 8 vak. Trečiad. sutartu

Phone HEMlock 6201

Dr. Alger W. Pruis

DENTISTAS

6924 So. Western Avenue

VALANDOS:

Nuo 9 rytu iki 12

Nuo 2 iki 5 popiet

Nuo 6:30 iki 9 vakaro

DR. KARL NURKAT

(NURKAITIS)

Pritaiko atskomdimingus uos p f r i e i s m a k a i n g i r a n t l e n g v i i s m o k e j i m a s

RAKANDŲ KRATUVĖ

3241 S. Halsted Street

Calumet 4591

Dr. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:

766 West 35th Street

Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivias Akis Italiso

Phone: YARDS 1829

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Sekmadieniais pagal sutarti

Dr. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:

766 West 35th Street

Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivias Akis Italiso

Phone: YARDS 1829

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Sekmadieniais pagal sutarti

Dr. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:

766 West 35th Street

Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivias Akis Italiso

Phone: YARDS 1829

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Sekmadieniais pagal sutarti

Dr. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:

766 West 35th Street

Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivias Akis Italiso

Phone: YARDS 1829

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Sekmadieniais pagal sutarti

Dr. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:

766 West 35th Street

Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivias Akis Italiso

Phone: YARDS 1829

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Sekmadieniais pagal sutarti

Dr. G. SERNER

LIEUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:

766 West 35th Street

Kampas Halsted Street

Pritaiko Akinius Kreivias Akis